

زندگی در جماعت کلمات

گزارشی از برنامه روگشایی و نقد چهارمین مجموعه شعر نورمحمد نورنیا

محمد صمیم مسکین یار

محمد اسحاق ثاقبی، دومین سخنران این برنامه بود. او گفت: این دفتر شعر معناهای متفاوت را در خود گنجانیده که قابل ارج گذاری است، بدون آن که «برخیز!» بگوید، به مبارزه فرامی خواند، سؤال خلق می کند، نامیدی خلق می کند و مخاطب را در برابر پرسش، قرار داده، به جنبش و حرکت وامی دارد؛ نمونه اش همین غزل «پشم پنداران» است. اشعار عاشقانه محض در این مجموعه کم تر به چشم می آیند و بیشتر شعرها، محتوای عاشقانه اجتماعی دارند.

ثاقبی از استحکام زبان این مجموعه یادآوری کرده، غزل «کودک، همان کودک» را از شاهکارهای نورنیا شمرد. هم چنان وی اضافه کرد: «سرواده های نورنیا از تجربیات کوچک و روزمرگی اش نشأت می گیرد.

هنوز خنده تلخ تو می زند بیرون
از آن اتاق، که جولا در آن، قفس دارد
ایشان این بیت را نمونه آورد و آن را در یک رابطه بینامتنیت با بیان روزمرگی های استاد عقیف باختری گره زد:

در این اتاق که جولا، دوانده تار در آن
تفاوت دگری بین من و جولا نیست
ناگفته نماند که بیت بالا از یک غزل در مجموعه «زیر جلد برف می بارد» است، که آن غزل، «کلاغ پیر» نام دارد و به عنوان اولین شعر این

چهارمین دفتر شعر نورمحمد نورنیا، شاعر و نویسنده بلخی، به نام «زیر جلد برف می بارد»، روز پنجشنبه، ۱۵ شهریور / سنبله ۱۳۹۷، با برگزاری همایشی در تالار کتاب خانه عامه فردوسی، نقد و روگشایی شد. در این برنامه صالح محمد خلیق، رئیس اطلاعات و فرهنگ ولایت بلخ / شاعر و نویسنده؛ محمد اسحاق ثاقبی، رئیس مطبوعه دولتی بلخ / شاعر و نویسنده و عنایت الله باور بامیک، شاعر، نویسنده و استاد ادبیات فارسی به نقد و بررسی این مجموعه پرداختند.

صالح محمد خلیق در ضمن معلومات مختصر در مورد این مجموعه و مجموعه های دیگر شاعر، به موضوعاتی از قبیل زبان امروزی شعر این مجموعه، نوآوری در قافیه در سطح کل اثر، هنجار شکنی اندیشه ای و نازک خیالی و تناسب در ارایه تصویر هنری-کلامی اشاراتی کرده، شعرهای «دشت شادیان»، «سیاست و سرمایه» و «مادیان وحشی من» را از کتاب «زیر جلد برف می بارد» نمونه آورد. خلیق در قسمت ویرایش و وزن شکنی ها و دگرگون خوانی برخی از کلمات این اثر نیز حرف هایی داشت.

پس از نخستین سخنران، بانو مدینه مهرنیا دو غزل از «زیر جلد برف می بارد» را که با نام های «صدای پاک» و «شیرین زبان پارسی» در مجموعه آمده اند، به خوانش گرفت.

مجموعه به استاد عقیف باختری تقدیم شده است. بانو حلیمه عظیمی، دومین شعرخوانی بود که شعر «پشم‌پنداران» را که شعری است در سوگِ پاره‌پاره شدن کابل، به خوانش گرفت. استاد عنایت‌الله باوربامیک، سومین سخنران این برنامه، از رسالت ادبیات حرف زد و دفتر شعرهای نورنیا را دارای امتیاز بازتاب دو رسالت شمرد: رسالت هنری و رسالت انسانی-اجتماعی. برعلاوه این، در یک نگاه به آثار و نوشته‌های نورنیا، بر بومی‌گرایی، انگشت‌اشارت گذاشت. وی افزود: نورنیا در جدال میان سنت و نوگرایی یا باور و خردگرایی قرار دارد که از نخستین سروده‌هایش شاهد این جدال هستیم.

بخش دوم برنامه که اختصاص به شعرخوانی شاعران و شعردوستان داشت، با خوانش شعرهایی از این مجموعه، توسط: سراج انتظار، ناصر فرحت، عارف بسام، امید فرایان، صابر رضایی، انور عالمی و ذبیلالله خوشه‌چین به پایان رسید. در پایان، رشاد کبیری با گیتارش، جان تشنه و شیفته شنونده‌گان را شور و شیدایی بیش‌تری بخشید. در فرجام، شایان ذکر است که غیر از این دفتر شعر، در گذشته از نورنیا، سه دفتر شعر به نام‌های: «پرنده متواتر یک درخت»، «مثل گندم»، «تقویم کلاغ» و نیز چند اثر پژوهشی در زمینه ادبیات، چاپ شده‌اند.

مجموعه به استاد عقیف باختری تقدیم شده است. بانو حلیمه عظیمی، دومین شعرخوانی بود که شعر «پشم‌پنداران» را که شعری است در سوگِ پاره‌پاره شدن کابل، به خوانش گرفت. استاد عنایت‌الله باوربامیک، سومین سخنران این برنامه، از رسالت ادبیات حرف زد و دفتر شعرهای نورنیا را دارای امتیاز بازتاب دو رسالت شمرد: رسالت هنری و رسالت انسانی-اجتماعی. برعلاوه این، در یک نگاه به آثار و نوشته‌های نورنیا، بر بومی‌گرایی، انگشت‌اشارت گذاشت. وی افزود: نورنیا در جدال میان سنت و نوگرایی یا باور و خردگرایی قرار دارد که از نخستین سروده‌هایش شاهد این جدال هستیم.

